

будуть інвестиції в створення і експлуатацію плантацій енергетичної лози [3]. Тобто, Волинська область має не лише сприятливі природні умови, малопродуктивні та незадіяні сільськогосподарські землі, але й підтримку з боку органів влади, як на місцевому та і на обласному рівнях у вирошуванні даної енергетичної культури.

Список використаних джерел

1. Піцик М.А. Біоенергетика як новий стимул розвитку АПК та забезпечення енергетичної безпеки регіонів Українського Полісся / М.А. Піцик // Економічний вісник університету. – 2014. – Вип. 23(1). – С. 151-156.

2. Потапова А. Г. Економічний потенціал Волинської області: монографія / А.Г. Потапова, Н.В. Краснопольська. – Луцьк : Волиньполіграф, 2016. – 174 с.

3. Регіональна цільова програма використання біоенергетичних технологій у тепло- та гарячому водопостачанні у Волинській області на 2017-2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bioenergy.in.ua/media/filer_public/29/65/296508b4-22ca-4f4c-9b39-63e3153e8564/rishennia_oblasnoyi_radi.pdf

ПОБУДОВА РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ ІННОВАЦІЙ

О.І. Зварич, к.е.н., асистент

Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького

Однією з найчастіше згадуваних ознак процесів інновацій в сучасній економіці є їх системний характер. У науковій літературі підкреслюється факт, що процес створення запасів знань і інновації зумовлений співробітництвом багатьох суб'єктів, тобто є колективним процесом. Інновація є похідною взаємодій, що виникають в результаті співпраці багатьох учасників, є ефектом синергетичної і колективної, а не індивідуальної дії.

Існуюча концептуальна різноманітність та емпіричне багатство постачає дослідникам багато схем побудови регіональних систем інновації. В [1] запропоновано типологію регіональних систем інновації з огляду на два критерії: спосіб організації і координації дій системи (так званий вимір governance) та

структуру суб'єктів і внутрішні бізнес зв'язки. Виходячи з першого критерію, виокремлено три типи моделей регіональних систем інновацій: місцеві регіональні системи інновації. Цей тип системи інновації йде «знизу», є локальним, місцевим, організований через внутрішню координацію і функціонує, ґрунтуючись на місцевих джерелах фінансування (місцеві фонди, гранти, позики); сітьові регіональні системи інновації. Створення знань, інновації і трансфер технології в цього виді систем є багаторівневим, що поєднує місцевий, регіональний, державний і міжнародний рівні; регіональні системи інновації, що ґрунтуються на державному управлінні. Ця модель регіональної системи інновації є доволі стійкою внаслідок зовнішніх рішень і дій, що є результатом державної політики і рішень центральної влади. Зважаючи на структуру суб'єктів та внутрішні бізнес зв'язки, виділено такі моделі систем інновацій: локалізовані регіональні системи інновації. Такі системи виникають в секторі малих і середніх фірм, великі суб'єкти ж виконують другорядні функції; інтерактивні регіональні системи інновації. У таких системах співіснують однаково як великі, так і малі фірми. В самій же системі існує розумна рівновага між окремими суб'єктами і велика їх комплементарність (суб'єкти сектора малих і середніх підприємств, великі міжнародні корпорації, НДДКР, органи державної влади); світові регіональні системи інновації. У цього типу регіональних системах виступає домінування глобальних корпорацій, що підтримуються місцевим сектором малих і середніх підприємств (наприклад, мережі постачальників, що утворюють кластери), сильно залежним від великих корпорацій.

Розвиток даній класифікації продовжено в [2], де типологія регіональних систем інновації здійснена, виходячи з логіки дії систем інновації: територіальна місцева система інновації; регіональна мережева система інновації; «регіоналізована» національна система інновації, що домінує через великих, міжнародних господарських суб'єктів. Запропонована типологія характеризує різні структури і механізми функціонування регіональних систем інновації. Зокрема, це: зв'язки всередині системи, ступінь внутрішньої координації і організації системи, значення і структура суб'єктів господарювання, джерела фінансування інноваційної активності і науково-дослідного розвитку, рівень дослідних компетенцій та функції органів державної влади. Кількість взаємозалежних елементів, що формують регіональні системи інновації, впливає на їх різноманітність та індивідуальний характер кожної з них.

Регіональна система інновації не є простим аналогом концепції національної системи інновації і навпаки. Спільною ознакою цих концепцій є багатовимірне і

інтерактивне трактування процесів інновації. Зокрема, це комплементарні і взаємозалежні трактування процесів створення, абсорбції і дифузії інновації. У таких концепціях акцент робиться на інших елементах процесу створення і розвитку інновації. У регіональній системі інновації на першому місці є просторова близькість, що сприяє безпосереднім взаємодіям, та створює фундамент творення знань і інновації та процесів навчання. Істотну роль в цій концепції відіграє соціально-культурно-інституційне середовище, що є основою регіональних систем інновації. У більшості моделей регіональних систем інновації важливими також є вміння самоорганізації, нисхідного характеру процесів, що відбуваються в системі, та сітьового характеру зв'язків між суб'єктами.

Концепція побудови регіональних систем інновації базується на декількох основних, і в той же час паралельних теоретичних течіях. Фундаментальне значення для розвитку інтерпретації регіональної системи інновації має низка науково-дослідних робіт, здійснюваних групою GREMI щодо дослідження інноваційного середовища [3]. Вагомий внесок в розвиток теоретичного фундаменту процесів інновації має також концепція регіонів, що «навчаються». Даний підхід характеризується тим, що чинники конкурентоспроможності підприємств, які уможливають їх функціонування на світових ринках, такі як: інновація, гнучкість, тісні мережеві зв'язки, виникають в умовах місцевого розвитку. Тематиці територіального і системного контексту інноваційних процесів присвячено також концепція кластеру, популяризована М. Портером. Кластер, як одна з територіальних форм організації середовища підприємництва, значно збільшує здібність суб'єктів до абсорбції, створення і дифузії інновації. Особливе значення в створенні цих процесів і запасів мають інноваційні кластери під назвою дослідних кластерів чи кластерів, ґрунтованих на знаннях.

Список використаних джерел

1. Braczyk H.J., Cooke Ph., Heidenreich M., Regional innovation systems. The role of governances in a globalized world, University College London 1998, p. 11.
2. Asheim B., Differentiated knowledge bases and varieties of regional innovation systems. «Innovation. The European Journal of Social Sciences», September 2007, Vol. 20, Issue 3, p. 230.
3. Innovative clusters: drivers of national innovation systems, OECD Publication, Paris 2001.